

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 50555-06-20 מדינת ישראל נ' פלוני ואח'
עמ"ש 43032-07-20 ישראל נ' פלונית ואח'

לפני כבוד השופט, סגן הנשיא שאול שוחט, שופטת עינת רביד, שופט נפתלי שילה

מדינת ישראל

המעוררת

נגד

המשיב ב-50555-06-20 1. פלוני
המשיבה ב-43032-07-20 2. פלונית - חסויה

פסק דין

שני ערעורים מאוחדים על שתי החלטות של בית משפט לענייני משפחה (שמהווים פסק דין-בתמ"ש 75045-07-19 ו-47863-09-19), מהימים 10.3.20 ו-26.5.20, במסגרתן הורה בית המשפט על השבת חלק מהאגרות ששילם המשיב לאחר שתיקן את כתבי תביעתו והקטין את סכום התביעה.

המדינה הגישה את הערעורים שלפנינו – לטענתה חרג בית המשפט לענייני משפחה מסמכותו עת הורה על השבת חלק מהאגרות כאמור, שכן בית המשפט השלום לענייני משפחה, בניגוד לבית משפט השלום, איננו מוסמך להשיב חלק מאגרה בגין תיקון תובענה על דרך של הקטנת הסכום הנתבע. סמכות זו מסורה לבית משפט השלום מכוח תקנה 10(ד) **לתקנות בית המשפט (אגרות)**, תשס"ז-2007, ואיננה נתונה לבית המשפט לענייני משפחה שסמכותו קבועה **בתקנות בית המשפט לענייני משפחה (אגרות)**, תשנ"ו-1995.

לאחר ששמענו את טענות הצדדים ובחנו את החלטותיו של בית משפט קמא, הבהרנו לצדדים כי דין הערעור להתקבל. המשיב נתן את הסכמתו.

בקצירת האומר – ברע"א 2623/02 **סיס עיצוב ריהוט ציבורי בע"מ נ' בזק**, פד"י נז(1), 717 נקבע, כי: **"רשימת המקרים שבהם רשאי בעל דין להשבת אגרה, שנכללה בתקנות היא רשימה סגורה ואין בעלים זכאי להשבה אלא בגדרה"**. ברע"א 7031/12 **שערי צדק נ' פלוני** (23.10.13) הבהיר בית המשפט העליון, כי בהיות תקנות האגרות מטבען **"טכניות, מצומצמות ודוקניות"** הרי שבהעדר הוראה שמעניקה שיקול דעת לבית המשפט לסטות מהן **"ידין כבולות"**. בענייננו, תקנה 10(ד) לתקנות בתי המשפט (אגרות), תשס"ז-2007, הוספה בשנת 2009 ע"י מחוקק המשנה. תיקון שכזה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

עמ"ש 50555-06-20 מדינת ישראל נ' פלוני ואח'
עמ"ש 43032-07-20 ישראל נ' פלונית ואח'

לא נעשה בתקנות בית המשפט לענייני משפחה (אגרות), תשנ"ו-1995, מה שמלמד על הסדר שלילי ולא על לקונה. אילו רצה מחוקק המשנה להחיל דין זהה (החזר הפרשי אגרה בגין תיקון כתב תביעה), גם בבית משפט לענייני משפחה, הרי שהיה מתקן תקנות אלה בדיוק באותו אופן שבו הוא תיקן את תקנות האגרות הכלליות. זאת ועוד, לא ניתן להקיש באופן אוטומטי בין התקנות השונות ולייבא אל תקנות האגרות בבימ"ש למשפחה מהתקנות הרגילות, בין היתר משום השוני בגובה האגרה המשולמת בכל אחד מבתי משפט אלה (לדוגמה, 2.5% בבית משפט אזרחי רגיל לעומת 1% בבית המשפט לענייני משפחה). לפיכך, בהחלט יתכן שאי ביצוע תיקון לתקנות בנושא החזר אגרה בגין תיקון כתב תביעה בדומה למה שנעשה בשנת 2009 ע"י הוספת סעיף 10(ד), בתקנות בתי המשפט לענייני משפחה, נובע מהבדל זה ומהבדלים נוספים בין התקנות (ראו רע"א 5027/09 פלונית נ' **משרד המשפטים** (2.6.10), לעניין השוני בין התקנות).

הערעור מתקבל, אפוא, והחלטותיו של בית משפט קמא מבטלות.

לאור הודעת המדינה, המדינה לא תגבה את הפרשי האגרה שהוחזרו למשיב במקרה שלפנינו.

אין צו להוצאות.

פסק הדין מותר לפרסום בכפוף להשמטת פרטים מזהים.

ניתן והודע היום י' באדר תשפ"א, 22/2/2021 במעמד הנוכחים.

נפתלי שילה, שופט

עינת רביד, שופטת

שאול שוחט, שופט
סגן הנשיא, אב"ד